
Ohutusjuhend laserlõikuriga töötamisel Nr.* 1-11

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva ohutusjuhendi tutvustamine (esmajuhendamine) töötajale toimub pärast töötaja tööle vormistamist ja sissejuhatava juhendamise läbiviimist tööandja määratud päeva isiku poolt.

Töötaja täiendjuhendamine korraldatakse alljärgnevatelt juhtudel:

- uute töötavishoiu ja tööohutuse juhendite või õigusaktide kehtestamisel või kehtivate nõuete muutumisel;
- töökorralduse muutmisel või kui tema töös on olnud kolmest kuust pikem vaheaeg;
- tehnoloogia või töövahendite vahetamisel või uuendamisel;
- töötaja ümberpaigutamisel teisele tööle või tema tööülesannete olulisel muutumisel;
- kui töötaja rikkus tööohutusnõudeid, mis põhjustas või oleks võinud põhjustada tööõnnetuse;
- tööde või tegevuse puhul, mis ei kuulu töötaja töölepinguga määratud tööde või ametikohustuste hulka;
- kui struktuuriüksuse juht või töötaja ise peab seda vajalikuks;
- kui tööinspektor peab seda vajalikuks.

Täiendjuhendamise sisu ja mahu määrab tööandja.

Töötaja sissejuhatav, esma- ja täiendjuhendamine, väljaõpe ning töötaja iseseisvale tööle lubamine registreeritakse sellekohases päevikus või andmebaasis, kuhu märgitakse:

- juhendamise või väljaõppe kuupäev ja kestus;
- juhendatava ja juhendaja ees- ja perekonnanimi ning amet;
- struktuuriüksus, kuhu töötaja tööle suunati;
- täiendjuhendamise põhjus;
- töötajale tutvustatud juhendite ja õigusaktide nimetused;
- iseseisvale tööle lubamise kuupäev.

Töötaja kinnitab juhendamist, väljaõpet ning iseseisvale tööle lubamist oma allkirjaga.

Töötaja kohustused ja õigused.

Töötaja on kohustatud:

- osalema ohutu töökeskkonna loomisel, järgides töötavishoiu ja tööohutuse nõudeid;
- järgima tööandja kehtestatud töö- ja puhkeaja korraldust;
- läbima tervisekontrolli vastavalt kehtestatud korrale;
- kasutama ettenähtud isikukaitsevahendeid ning hoidma neid töökorras;
- tagama vastavalt väljaõppele ja tööandja antud juhiste, et tema töö ei ohustaks tema enda ega teiste elu ja tervist ega saastaks keskkonda;
- kohe teatama tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule õnnetusjuhtumist või selle tekkimise ohust, tööõnnetusest või tööülesande täitmist takistavast tervisehäirest;
- täitma tööandja, töökeskkonnaspetsialisti, töötavishoiuarsti, tööinspektori ja töökeskkonnavoliniku töötavishoiu- ja tööohutusala korralduse.

Töötajal on keelatud töötada alkoholi-, narkootilises või toksilises joores või psühhotroopse aine olulise mõju all.

Ohutusnõuete rikkumise korral kannab töötaja vastutust töötajate distsiplinaarvastutuse seaduse alusel.

Töötajal on õigus:

- nõuda tööandjalt töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavaid töötingimusi ning ühis- ja isikukaitsevahendeid;
- saada teavet töökeskkonna ohuteguritest, töökeskkonna riskianalüüsi tulemustest, tervisekahjustuste vältimiseks rakendatavatest abinõudest, tervisekontrolli tulemustest ja tööinspektori ettekirjutusest tööandjale;
- tõsise, ähvardava või vältimatu õnnetusohu korral peatada töö ning lahkuda oma töökohalt või ohtlikult alalt;
- keelduda tööst või peatada töö, mille täitmine seab ohtu tema või teiste isikute tervise või ei võimalda täita keskkonnaohutuse nõudeid, teatades sellest viivitamata tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule;
- nõuda tööandjalt arsti otsuse alusel enda üleviimist ajutiselt või alaliselt teisele tööle või oma töötingimuste ajutist kergendamist;
- nõuda enda üleviimist sobivale päevasele tööle, kui ööajal töötamine on isikule arsti otsuse alusel tervise tõttu vastunäidustatud ning tööandjal on võimalik töötajat vastavale tööle üle viia;
- saada tööst põhjustatud tervisekahjustuse eest hüvitist vastavalt Vabariigi Valitsuse kehtestatud korrale;
- pöörduda töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu liikmete, töötajate usaldusisiku ja asukohajärgse tööinspektori poole, kui tema arvates tööandja poolt rakendatavad abinõud ja antud vahendid ei taga töökeskkonna ohutust.

Töötaja tervisekontroll

Töötaja tervisekontroll viiakse läbi tööajal ja tööandja kulul.

Töötaja tervisekontroll algab esmase tervisekontrolliga tööle asumise esimese kuu jooksul ning edaspidi töötervishoiuarsti näidatud ajavahemiku järel, kuid mitte harvem kui üks kord 3 aasta jooksul.

Tervisekontrolli käigus täidab töötaja tervisekontrolli kaardil tervisedeklaratsiooni osa ja kinnitab andmete õigsust allkirjaga.

Töötervishoiuarst olles tutvunud tervisekontrolli alusdokumentidega ning töökohal töötaja töökeskkonna ja töökorraldusega, määrab vajalikud terviseuuringud, kaasates vajadusel eriarste. Töötervishoiuarst kannab terviseuuringute tulemused tervisekontrolli kaardile, annab hinnangu töötaja terviseseisundile ning teeb otsuse töökeskkonna või töökorralduse töötajale sobivuse kohta.

Töötervishoiuarst teeb töötajale teatavaks tema terviseuuringute tulemused ja tervisekontrolli otsuse.

2. ÜLDNÕUDED

2.1. Tööülesannet tohib asuda täitma alles siis, kui selleks on teada ohutud töövõtted. Enne laserlõikuriga tööle asumist tutvuda kindlasti tootja kasutusjuhendiga ja ettenähtud ohutusnõuetega. Ohutusnõuete rikkumine võib põhjustada õnnetuse.

2.2. Mitte kasutada tööriistu ega seadmeid, mille käsitlemist ei ole teile õpetatud.

2.3. Ilma tööohutusosalase väljaõppeta on töötajal iseseisvalt töötada keelatud.

2.4. Töötaja peab tundma masina kasutuseeskirju, ohutuid töövõtteid.

- 2.5. Töötaja peab kontrollima tööks vajalike tööriistade olemasolu ja korrasolekut.
- 2.6. Töötaja peab tegema ainult seda tööd, mis talle on ülesandeks tehtud ja mille ohutuid töövõtteid ta tunneb. Kahtluse korral tuleb pöörduda juhataja poole selgituse saamiseks.
- 2.7. Töökohale ja töötamise piirkonda kõrvalisi isikuid ja lapsi lubada ei tohi.
- 2.8. Töötaja peab teadma, kus paiknevad esmaabivahendid.
- 2.9. Laserlõikuriga töötamise koht peab olema küllaldaselt valgustatud.

3. ENNE TÖÖ ALGUST

- 3.1. Enne töö alustamist kontrolli, et töötsoonis ei oleks muid takistusi
- 3.2. Korista tööpiirkonnast kõik esemed, mis segavad masinaga töötamist. Enne töö alustamist pühi kokku lahtine mustus ja praht.
- 3.3. Kontrolli töötavate osade korrasolekut.
- 3.4. Kontrollige enne igat kasutuskorda masinal kahjustuste puudumist. Kontrollige:
 - liikuvate detailide joonust;
 - liikuvate detailide takistuseta liikumist;
 - katkiste detailide puudust;
 - kulumise või kahjustuste puudumist toitekaablil;
 - paigalduse kindlus ja teised olukordi, mis võivad mõjutada masina tööd.

4. TÖÖ AJAL

- 4.2. Jälgi, et töötamise ajal ei oleks masinas kõrvalisi esemeid.
- 4.4. Ärge koormake masinat üle. See töötab paremini ja ohutumalt talle ette nähtud kiirusel.
- 4.5. Ärge kasutage masinat ja selle tarvikuid neile mitte ette nähtud töö tegemiseks.
- 4.5 Keelatud on masina sees oleva materjali liigutamine lõikusoperatsiooni toimumise ajal.
- 4.6 Masina töö ajal on soovitatav hoida masina kaas suletuna.
- 4.7. Keelatud on masina remont, reguleerimine või puhastamine töötava mootori korral.
- 4.8. Kasutage ainult originaalvaruosi ja-tarvikuid. Originaalvaruosadest erinevate detailide ja tarvikute kasutamine võib põhjustada vigastuste ohtu.
- 4.9. Vältige soovimatut käivitamise ohtu. Ühendage masin vooluvõrgust lahti alati, kui seda ei kasutata, enne reguleerimist või hooldamist ning enne tarvikute vahetamist. Jälgige enne masina sisselülitamist, et lüliti on väljalülitatud asendis.
- 4.10. Ärge jätke masinat kunagi tööle ilma järelvalveta. Lülitage toide välja ja ärge lahkuge masina juurest enne, kui see on täielikult seiskunud.
- 4.11. Kui masin teeb ebaharilikku heli või vibreerib või ei reageeri, lülitage see viivitamatult välja ja ühendage vooluvõrgust lahti. Ärge käivitage masinat enne, kui olete leidnud vea ja selle kõrvaldanud.
- 4.12 Kui masinas olev materjal süttib, lülitage masin koheselt välja ning kustutage tuli kasutades tulekustutit.

5. PÄRAST TÖÖD

- 5.1. Kui te olete töö lõpetanud lülitage laserlõikur välja, ühendage vooluvõrgust lahti ning oodake kuni masin täielikult seisma jääb – alles siis on ohutu töökohalt lahkuda.
- 5.2 Pärast masina välja lülitamist ja vooluvõrgust eemaldamist, sulgege masina ventilatsioon.

5.2. Puhastage laserlõikuri tööpind materjali jääkidest.

5.3. Kontrollige masina tehnilist seisundit, vajadusel teostage hooldustööd või kutsuge eriala inimene remonti teostama.

5.5. Kõigist töö ajal esinenud puudustest teatada tööloju juhile.

6. ERGONOOMIA.

Tööd, mis on seotud rohke liikumisega ja lihaste venitamisega, tehakse enamasti püstiasendis. Igasuguse seisva töö juures tuleks vältida painutatud selga. Kui inimene kummardub ettepoole või ühele küljele, siis tema jala-, selja-, ja ka õlalihased pidevalt pingul. Kui inimene end uuesti sirgeks ajab tunneb ta seljas valu, just nagu selg oleks kõveras olekus kangeks jäänud. On võimatu kogu aeg pingevabalt seista, kui töö kõrgus ei ole õigesti valitud. Töö kõrgus on väga tähtis tegur. Kui see on ebaõigesti valitud, siis keha väsib väga kiiresti, töö kõrgus peab olema selline, et tööd saaks teha ilma selga painutamata ja õlgu õiges ja pingutamata asendis hoides. Tööd tuleks teha käte loomuliku asendi juures, nii lähedale kehale, kui võimalik.

7. TEGUTSEMINE ÕNNETUSOHU JA TULEKAHJU KORRAL

Töötajad peavad tõsise ja ähvardava õnnetusohu korral võtma tarvitusele abinõud vastavalt oma teadmistele ja kättesaadavatele tehnilistele vahenditele võimalike tagajärgede vältimiseks ka sellisel juhul, kui vahetu ülemusega ei ole võimalik kohe ühendust saada.

Tõsise ja vältimatu ohu korral peavad töötajad töökohalt lahkuma kiirelt ja ohutult. Tõsise ja vältimatu ohu korral oma töökohalt või ohtlikult alalt omavoliliselt lahkunud töötajat ei tohi selle eest karistada ega asetada ebasoodsasse olukorda.

Tulekahju tekkimisel tuleb tagada inimeste ohutus ja nende kiire evakueerimine või päästmine ohustatud alast.

Tulekahju avastanud isik on kohustatud:

-teatama viivitamatult häirekeskusele (telefonil 112), kus tulekahju on puhkenud ja mis põleb ning nimetada oma perekonnanime ja teate andmiseks kasutatava telefoninumbri ning vastama päästetöötaja esitatud küsimustele;

-hoiatama ohtu sattunud inimesi; mis võivad liikuvate detailide vahele kinni jääda

-võimaluse piires asuma tuld kustutama.

Tulekustutus- ja päästemeeskonna sündmuskohale saabumisel informeerib tulekahju avastanud isik või objekti valdaja esindaja meeskonna juhti:

-tulekahju tekkekohast ja ulatusest;

-võimalikust ohust inimestele;

-muudest tulekahjuga kaasneva võivatest ohtudest (plahvatused, ohtlikud kemikaalid, elektriseadmed jms).

8. ESMAABI

Iga töötaja peab enne tööle asumist olema tutvunud esmaabi andmise juhendiga.

Kõige olulisem on tegutseda rahulikult ja läbimõeldult. :

-püüda välja selgitada kannatanu seisukord

-raske tööõnnetuse puhul helistada koheselt hädaabinumbri **112**;

-olemasolevale võimaluste piires anda kannatanule abi

-vajadusel seista ohtlikud seadmed, välja lülitada elektrivool jne.

Juhul kui töötajal ei ole piisavalt teadmisi esmaabi andmiseks - oodata kuni saabub selleks väljaõpetatud töötaja või kiirabi.

NB! Ebaõigete esmaabi võtete kasutamine võib kannatanu seisundit veelgi raskendada.

9.KASUTATUD KIRJALDUS JA KEHTIVAD ÕIGUSAKTID

1. Töötervishoiu ja tööohutuse seadus (RT I 1999, 60, 616, 2000, 55, 362, 2001, 17, 78 ; RT I 2002, 47, 297; RT I 2002, 63,387; RT I 2003, 20,120; RT I 2004, 54,389)
2. Tegevusaladele esitavad töötervishoiu tööohutus ja nõuded (RT I 1999, 100, 881)
3. Töövahendi tervisekontrolli kord (RTL 2003, 56, 816)
4. Töövahendi kasutamise töötervishoiu ja tööohutuste nõuded (RT I 2000, 4, 30; RT I 2003, 89 596)
5. Tuleohutuse üldnõuded (RTL 2000, 99, 1559; RTL 2004, 100, 1599)
6. Töötervishoiu- ja tööohutuslane väljaõppe ja täiendõppe kord (RTL 2000, 136, 2157)
7. Raskuste käsitsi teisaldamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded (RTL 2001, 35, 468)